

Internetconsultatie wetsvoorstel passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp

Aanleiding

Om de houdbaarheid van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) te verbeteren, voert het kabinet een aantal aanpassingen door in het stelsel. De belangrijkste aanpassing is de invoering van een passende eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp per 1 januari 2025 waarbij meer rekening wordt gehouden met de draagkracht van huishoudens. Daarnaast wordt het start- en pauzemoment voor de eigen bijdrage in het kader van de Wmo 2015 verduidelijkt. Partijen kunnen tot 12 december 2022 reageren op het wetsvoorstel via de internetconsultatie.

Voorgestelde verbeteringen

1. Laten vervallen van de vrijstelling voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens

Op grond van het huidige wetsvoorstel kan de eigen bijdrage alleen in rekening kan worden gebracht bij alleenstaanden (met of zonder thuiswonende kinderen) of bij gehuwden/partners die beide de pensioengerechtigde leeftijd hebben bereikt. Net als onder het huidige systeem, blijft de vrijstelling bestaan voor niet AOW-gerechtigde meerpersoonshuishoudens (huishoudens waarvan 1 of beide partners niet AOW-gerechtigd zijn). De gemeente Apeldoorn is van mening dat het redelijk is dat iedereen die gebruik maakt van ondersteuning in het kader van Wmo een eigen bijdrage betaalt, zonder onderscheid op basis van gezinssamenstelling of leeftijd. Bovendien zorgt het laten vervallen van deze vrijstelling voor minder administratieve lasten, minder complexe regelgeving en hiermee meer duidelijkheid voor de inwoner.

2. De reikwijdte van de wetwijziging uitbreiden naar de Wmo voorzieningen hulpmiddelen en woningaanpassingen

De problematiek van de aanzuigende werking als gevolg van het abonnementstarief geldt evenzeer voor de hulpmiddelen en woningaanpassingen. We merken dat steeds meer inwoners met een hoog inkomen een beroep doen op de Wmo voor deze voorzieningen. Dit zet de betaalbaarheid van het zorgstelsel onder druk. Bovendien is men door de lage financiële drempel tot Wmo woningaanpassingen minder snel bereid om te verhuizen, wat bijdraagt aan minder doorstroming op de woningmarkt.

3. Herrekenen van het gedragseffect rekening houdend met de actuele ontwikkelingen op de arbeidsmarkt

In de memorie van toelichting wordt gesteld dat met het beperken van de aanzuigende werking ten aanzien van de huishoudelijke hulp in totaal €95 miljoen door gemeenten wordt bespaard (de optelsom van minder hoge uitgaven aan huishoudelijke hulp én hogere inkomsten uit eigen bijdragen voor huishoudelijke hulp). In de startnota van het kabinet¹⁰ is opgenomen dat dit bedrag per 2025 structureel wordt uitgenomen uit het Gemeentefonds.

In de berekening van het gedragseffect is geen rekening gehouden met de huidige krapte op de arbeidsmarkt. In de huidige ontwikkelingen zien we een arbeidsmarktkrapte die ervoor zorgt dat er niet voldoende aanbod in huishoudelijke hulpen meer is. Uitstroom van deelnemers met hogere inkomens uit de voorziening hulp in het huishouden door het invoeren van een eigen bijdrage met een maximum tot €255 zal veel minder groot zijn dan in de berekening (met het gedragseffect) is opgenomen.

Immers:

- Men kan geen particuliere hulp vinden of moet hier aanzienlijk meer moeite voor doen als gevolg van de arbeidsmarktkrapte.
- Uitgaande van het tarief voor dienstverlening aan huis betaald men minimaal circa €14 per uur ([minimumloon](#) en 8% vakantiegeld [regeling dienstverlening aan huis VWS](#)). Met een hulp die 2 uur per week werkt betaald men per maand €120,40.
- Het verschil tussen de eigen bijdrage voor de inkomensgroep boven 185% van met minimumloon (deze ligt tussen de €19 en €255) en een tarief voor een particuliere hulp biedt onvoldoende motivatie:
  - o Voor bestaande cliënten om hun (vaak vertrouwde vaste) huishoudelijke hulp op te zeggen en over te stappen naar een particuliere voorziening
  - o Voor nieuwe cliënten om te kiezen voor een particuliere voorziening in plaats van het gemak en de zekerheid van huishoudelijke hulp via de Wmo.

4. De verantwoordelijkheid voor het melden bij een onderbreking in de zorg, waardoor de eigen bijdrage gepauzeerd wordt, te beleggen bij aanbieders

Het wetsvoorstel kent het uitgangspunt dat de eigen bijdrage gepauzeerd dient te worden als de zorg door omstandigheden die redelijkerwijs niet aan de cliënt toe te rekenen zijn langer dan een kalendermaand niet geleverd wordt. Als voorbeeld wordt genoemd de situatie dat een aanbieder in de zomervakantie onvoldoende personeel beschikbaar heeft en gedurende een kalendermaand of langer geen ondersteuning kan bieden. Daarnaast kunnen gemeenten er voor kiezen om de eigen bijdrage ook te pauzeren als de zorg of ondersteuning niet wordt afgenomen als gevolg van keuzes van de cliënt. In beide gevallen is de client of zijn of haar vertegenwoordiger (artikel 1.1.1 Wmo 2015) verantwoordelijk voor het aanvragen van de pauzering, volgens de memorie van toelichting. "Een gemeente kan ook met aanbieders afspreken dat zij een tijdelijke stop van meer dan een maand doorgeven aan de gemeente binnen de gestelde termijn van 6 weken na afloop van de onderbreking, maar de aanbieder is hiertoe op grond van dit wetsvoorstel niet verplicht."

De gemeente Apeldoorn is van mening dat de verantwoordelijkheid voor het melden van onderbreking bij aanbieders hoort te liggen, in elk geval wanneer het gaat om onderbrekingen die redelijkerwijs niet aan de cliënt toe te rekenen zijn. De verwachting is dat door de krapte op de arbeidsmarkt deze situaties zich vaker zullen voordoen. De gemeente Apeldoorn vindt het redelijk dat de client in dit geval zelf geen actie hoeft te ondernemen om de eigen bijdrage te pauzeren.